

Abstrakt

V západních státech představuje peněžitý trest osvědčenou alternativu (ne)podmíněného trestu odnětí svobody. Společná snaha Nejvyššího státního zastupitelství a Nejvyššího soudu učinila z peněžitého trestu v několika posledních letech trend i v České republice. Proč by měly orgány činné v trestním řízení usilovat o častější ukládání peněžitého trestu? Ve kterých případech představuje peněžitý trest vhodnou sankci? A jakým způsobem je, resp. by měl být, peněžitý trest ukládán a vykonán?

Předkládaná práce upozorňuje na úskalí účinné právní úpravy a rozkolísané aplikační praxe. Pozornost je věnována hmotněprávní i procesní stránce věci, relevantní judikatuře a statistickým údajům. S vědomím limitů komparace v trestním právu autor přihlíží i k zavedené německé, rakouské a nizozemské právní úpravě.

První část práce pojednává o peněžitém trestu obecně. Postihnout je jeho účel, postavení v systému trestních sankcí a základní vlastnosti. Blíže je rozebrán nový způsob uspokojení nároku poškozeného, který byl zaveden k 1. lednu 2018 zákonem č. 59/2017 Sb., o použití peněžních prostředků z majetkových trestních sankcí uložených v trestním řízení.

V dalších dvou částech se autor podrobně zabývá účinnou právní úpravou. Práce rozebírá předpoklady uložení, proces výměry, náhradní trest odnětí svobody a výkon peněžitého trestu. Prostor je věnován i návrhu novely trestního řádu a trestního zákoníku, který se stávající právní úpravy významně dotýká.

Konečně se autor zabývá specifiky peněžitého trestu ukládaného právnickým osobám a peněžitého opatření (s podmíněným odkladem výkonu) ukládaného mladistvým.

Autor přichází s řadou návrhů *de lege ferenda*, jejichž cílem je nasměrovat současnou právní úpravu k spravedlivějšímu ukládání a funkčnějšímu výkonu peněžitého trestu.

Diplomová práce odpovídá právnímu stavu k 1. lednu 2019.